

“İmkansız yoktur! İmkanları her koşulda kullanmaya üşenen zihinlerin işidir o! Engel de yoktur! Engelleri her koşulda zihin ağları ile karanlığa gömen “üşengeçler” vardır.”

ENGELLERİ AŞMAK

Ailemi kaybettikten sonra küçük bir sahil kasabasına yerleşmiştim. Kendimi toparladıktan sonra, kasabada baba mesleğim olan berberlik mesleğine devam etmeyi planlıyordum. Çocukluk yaşlarımdan itibaren yazmaya duyduğum ilgi amatörce devam eden, mutlu olduğum bir uğraşımdı. O günlerde hayatımı ne şekilde geçireceğimin bir önemi yoktu. Kendimi eksik ve yalnız hissediyordum. Her sabah evimden sahile doğru giden patika sokakta yürüyüş yapıyordum. Yürüdüğüm her an, geçmişimde kalan anılarım, rengarenk bir şekilde kendini bana seyrettiriyordu. Zamanın sevdiklerimle ne kadar değerli olduğunu, onları kaybettikten sonra anlamış olmanın derin sızısını iliklerime kadar hissediyordum.

Ailemin askerliğini yaparken beni görmek için çıktıkları o yolculukta, bir trafik kazasında hayatlarını kaybetmiş olmaları, ruhumu gizliden gizliye suçluluk duygusuna sürüklüyordu. Beni görmeye geleceklerini bilmememe rağmen, bu suçluluk duygusu her salise hiç durmadan esen şiddetli bir fırtına gibiydi. İçimdeki yas, günümün her anında ruhumu örtmüş bir kara bulut gibiydi. Ama hayatın devam ettiğini kendime hatırlatmak, yaralarımı sarmak ve kaldığım yerden yaşam yolculuğuna devam etmek zorundaydım.

Bir gün, penceresinin ardında birbirinden güzel çiçekleri sulayan, onlara güzel sözcükler söyleyen genç bir kız gördüm. Merhamet ve özveriyle dokunuyordu çiçeklere. Parmakları incitmekten çekinerek dokunuyordu, yapraklarına. Her biri sevildiğini hissederek güneşe gülümsüyordu adeta. Uzun zaman sonrası ilk kez içimde tarif edemediğim tatlı bir heyecan kıvılcımlanmıştı.

Ertesi gün yine aynı saatlerde sokağa gidip, çiçeklere gülümseyen yüzünü seyretmiştim. Benim onu hayranlıkla izlediğimin farkında değildi. Rahatsız olmasından çekindiğim için kendimi bir köşeye saklayarak izliyordum. Güneşin ışıltıları gölgemi bile belli etmesin istiyordum gözlerine. O günlerde neden hiç ayağa kalkmadığını, neden evden hiç çıkmadığını tahmin etmem imkansızdı.

Bir gün çocuklar, sokakta top oynarken, ağladığını görmüştüm. Top oynayan çocukların onu neden hüznlendirdiğini delicesine merak ediyordum. Ama bunu ona sorabilecek cesaretim yoktu. O gece rüyamda, uçsuz bucaksız kırlara gittiğimizi görmüştüm.

Ertesi gün küçük bir not yazıp çok sevdiği çiçeklerinin yanına bırakmışım. “ Adını merak ediyorum, yazmıştım.

Notu bıraktığım gün heyecandan uyuyamamıştım. Bana bir cevap yazıp yazmayacağını merak ediyordum. Sabah erkenden her zamanki gizli köşeme gidip beklemeye başlamıştım. Pencereye çıkmasını beklerken, yaşlı bir kadın, kapısının önüne doğru yaklaşıyordu. Elinde kırmızı büyük bir valiz vardı. Gözlerinde yorgun bir hüzn olduğu belliydi. Kadın, genç kızın kapısının önünde durdu ve çantasından anahtarını çıkardı. Kız, o esnada pencere kenarındaydı ve saksısında bir not olduğunu görmüştü. Şaşırıp, merakla açtı kağıdı. Ve kadın kapıyı açtığı anda, seslenmişti, “Hazal ben geldim, kızım, demişti.

Ertesi gün, belki bir not bırakmıştır heyecanı ile, erkenden o sokağa gittim. O an annesi kapıyı açtı. Kapı aralığından, sandalyesinin tekerleklerini elleri ile itelemeye çalıştığını gördüm. Daha sonra annesi arkasına geçip, arabasını sürmeye başladı. Kaldırırma yığılıp kaldım. Onu öyle gördüğüm için değil, tekerlekli sandalyesini kendi başına itelemeye çalışırken titreyen ellerini gördüğüm için yığıldım kaldırırma. Etrafına çekingen gözlerle, sanki dünyanın en ayıp hali, onun yüreğine saklanmış bir yükümüş gibi ağır ve kırgın baktığı için yığıldım o kaldırırma. Ve kaldırırmandan kalkıp, hızla koşmaya başladım. Hıçkırı hıçkırı ağlıyordum.

Bir süre sonra sakinleşip yürümeye başladım. Uzaklarda bir tabela gözüme takıldı. Kuş sesleri duyuyordum. Küçük bir dükkanda sayamayacağım kadar çok kuş vardı. İki tane hint bülbülü aldım. Ve penceresinin önüne bıraktım.

Kafesin bir çekmecesini vardı. İçine not yazıp koydum. “İsimlerini sen koy bu bülbüllerin. Çiçeklerini sevdiğin kadar çok sev onları. Kıskanmasınlar. Bu arada benim adım Selim. umarım tanışırız, yazmıştım.

O gece heyecandan sabaha kadar uyuyamadım. Dilediğin an, istediğin bir yere adım atamıyor olmak nasıl bir duyguydu onu düşündüm. Hazal’ın o çiçeklere dokunuşundaki merhameti düşündüm. Ve ağlayarak uyuya kaldım.

Ertesi gün, erkenden gittim sokağına. Saksıda bir not olup olmadığına baktım. O an pencere açıldı. Hazal karşımdaydı. Birbirimize dakikalarca bakakaldık. Heyecanlıydım ve ne söylemem gerektiğini bilmiyordum. Bana: “Beni parka götürür müsün, hava çok güzel, dedi. “Akşamüzeri seni almaya geleceğim, dedim gülümseyerek.

Kasabada çok güzel bir göl kenarı vardı. Eve gidip bir piknik sepeti hazırladım. Küçük peynirli sandviçler hazırladım. Ve tahin aromalı bir kek yaptım. Portakal suyu sıktım.

Hazal, sözleştiğimiz saatte kapının önünde bekliyordu. Bülbüllerin kafesi dizlerinin üzerindeydi. Gülümseyerek onları izliyordu. Birlikte göl kenarına giderken, uzun uzun sohbet etme fırsatımız olmuştu. Bülbüllerden ve çiçeklerden söz etmiştik. Güzel olan ne varsa onlardan söz etmiştik. Neden engelli olduğunu o anlatmak istemeden asla sormayacaktım. Hazal anlatmak isterse dinleyecektim. Bu bizim aramızda bir engel olarak asla durmayacaktı. Sorun her ne ise birlikte mücadele ve emek vererek aşmaya çalışacaktık. Ruhu, çiçeklere merhametle dokunan özel bir yürekte benim için. Beni yaşama, o gülümseyiş geri döndürmüştü.

Hazal, yıllardır o kasabada yaşamasına rağmen göl kenarına ilk defa geldiğini, söylediğinde üzülümüştüm. Gölde kuğular ahenkle süzülürken, ışıldayan gözleriyle bakıyordu onlara. Kuğular şahit olsa o gözlere, Mevla’sına milyonlarca kez daha şükrederdi, o kadar güzel yaratıldıkları için. O denli güzel bakıyordu gözleri.

O gün her şey çok güzeldi. Hazal’da, bende çok keyif almıştık. Birkaç hafta boyunca sürekli akşamüstleri o göl kenarına gitmiştik.

Çocukken babası ile birlikte geçirdiği bir trafik kazası sonucu, omurilik felci geçirdiğini, babasının o kazada öldüğünü anlatmıştı. İmkanları olmadığı için hiçbir tedavi olamadığını, annesinin onu çöplerden teneke toplayarak büyüttüğünü, dışarıdan liseyi bitirdiğini, daha sonra engelli maaşı aldığını, annesinin ise bakım parası aldığını anlatmıştı. İnsanlar yürürken, her sabah o bodrum katının önünden geçerlerken, onların yıllarca adımlarını izleyerek, ders çalışmaya çalıştığını anlatmıştı. Azmi, yaşama tutunuşu, kitapları çok sevişi, ruhunun her kültür güzergahına kanat çırpışması beni inanılmaz etkilemişti.

O gün yine her zamanki gibi buluşup göl kenarına gidip dertleşeceğimizi sanıyordum. Hazal, kapının önünde değildi. Bir şey olduğunu sanıp, telaşla kapıyı çaldım. Açmamıştı. Pencere kenarına gittiğimde, saksının üzerinde bir mektup bulmuştum. Mektubu hemen okumadım. Sahile kenarına gidip, bir banka oturdum. Martıları ve gökyüzünü izledim. Daha sonra okudum mektubu. Hazal; “benimle görüşmek istemediğini, kaderlerimizin dengeli bir terazide, eşit şartlarda durmadığını, günün birinde dengemi bulduğumda, kendini yalnız bırakacağımı, bu bağlılığın ona duygusal anlamda zarar verdiğini, beni tanımaya başladıkça, dostluğun aşkın arasına karıştığını, birlikte olmamızın mümkün olmadığını ve o göl kenarına benimle birlikte gitmek istemediğini, yazmıştı. Kendimi onun yerine koydum ve sordum, “Ben olsam ne yapardım, diye...

Hazal, kendince haklıydı. Beni düşünerek aldığı karara saygı duymamı istiyordu. Ama ben kendimden önce bizi düşündüm. Asıl haksızlığın ne olduğunu o zaman anladım. İkimizde birbirimize karşı yoğun duygular besliyorduk. Hayatımızı sorunlarımıza göre şekillendirirsek, terazimiz dengelenebilirdi.

Neyi yapamayacaklarımızı değil, neleri birlikte yapabileceğimizi düşündüm. Belki bir eğlence mekanında çılgınlar gibi dans edemeyecektik. Ama bir kütüphanede saatlerce oturup, kitap okumamıza ne engel olabilirdi ki? Balık tutmaya çıkmamıza, uçurtma uçurmamıza, para biriktirip karavan alıp tatilleri özgürce yaşamamıza ne engel olabilirdi ki? Hayatı, iki ayak üzerinde bomboş geçirmektense, koşturduğumuz şeyler hep rutin ve yaşam kavgası içinse, yaşamı başkalaştırma isteğimize ne engel olabilirdi ki?

Birlikte kol kola yürüyemedik ama her gece birbirimizin ellerini sımsıkı tutup, kestane pişirip, filmler izleyebilirdik. İnsan yapamayacaklarını düşünüp, kendini zihninin kavanozuna kapattığında yaşam çok yapay kalırdı. Hazal'la birbirimizi tamamladığımız birçok yön varken, yapabileceklerimi düşünüp uygulamaya geçtim.

Kasabanın sanat evinde hiçbir faaliyet gösterilmiyordu. Kimse ilgilenmediği için kaderine terk edilen bir sanat evini yeniden canlandırmak istediğimi, kasabanın belediye başkanı ile paylaşmışım. Öğrencilerden, ev hanımlarından, yaşamın anlamını yitirmiş delikanlılardan, kasabanın ileri gelen iş adamlarından, herkesden yardım istedim. Yardım edenlerde olmuştu, önemsemeyenlerde. Düşündüklerimi, planlarımı kasabanın belediye başkanına yazılı olarak bildirdim. Ve Hazal'ın canı sıkılmasını istemediğim için her gün saksısına mektuplar bıraktım.

Sanat evinde, engellilerin kendilerini rahat hissedebileceği her şeyi düşündüm. Onlar için düşünülmemiş olan, akla hayale gelmez tüm yersiz engelleri ortadan kaldıracak bir sürü çözüm düşündüm. Görme engelliler için ayrı bir atmosfer, zihinsel engelliler için bambaşka bir atmosfer, bedensel engelliler için çok daha başka bir atmosfer, işitme engelliler içinse apayrı bir atmosfer aynı çatı altında buluşacaktı. Sanat evi, tam anlamıyla engelsiz bir donanımla, huzurun ve umudun sığınağı olacaktı. Müzik, resim, tiyatro ve sinema gibi birçok sanatsal etkinliklerin, engelli diye bir köşede bırakılmış insanlara dair sorunları değil çözümleri anlatacak sanatsal faaliyetler düzenlenecekti. Neyi seyretmek istiyorlarsa, kendileri yazacaklardı. Bir yazın atölyesi olacaktı. Amatör çekimlerle olsa dahi, düşük bütçeli kısa filmler olsa dahi, kendilerini mutlu edecekleri filmleri izleyeceklerdi. Aynı zamanda çok büyük bir dostluk bağı kurmuş olacaklardı. Bu özel sanat evine ait, bir web sitesi hazırlanacaktı. Ve siteyi duyan diğer engelli bireyleri de dostluk ağının içine alacaklardı. Katılmak isteyenler için, etkinlik planları düzenlenecekti. Sanat evi, geçimini hazırlanacak olan gösterilerden sağlayacaktı. Kasaba turistik bir belde olduğundan dolayı yaz ve bahar aylarında gelen misafirlerin, sanatsal etkinliklere katılımı sağlanacaktı. Çekilen filmler, yapılan resimler, küçük bir ücret karşılığında satın alınabilecekti. Neleri görür, görmeyen! Duymayan nelere sağır kalmaz? Yürümeyen neye koşar... Her şeyin cevapları, o sanatsal etkinliklerde su yüzüne çıkacaktı. Nelerin yapılmadığı konuşulmayacaktı artık. Nelerin yapılabileceği gösterilecekti.

Akşamları evlerinde, dünyanın en yakışıklı ve güzellerinin, kuru cümlelerle doldurulmuş dizilerini izlemek zorunda kalmayacaklardı. Artık onlar o saatlerinde, okudukları bir kitabı bir tiyatroya ya da resme ya da sinemaya nasıl aktaracaklarını konuşuyor olacaklardı. Artık onların çok geniş bir internet tv kanalları olacaktı. Ve kendilerinin yazdıkları, şiirleri, öyküleri, o sitenin radyo kanalında paylaşabileceklerdi.

Tüm bu aşamalar için, bütün illerin engelliler dernekleri ile bizzat iletişime geçmişim. Herkes kendi kanadındaki sanatsal yetenekleri olan ve sanatsal bir uğraşı olsun isteyenlere haber vermiş, konu hakkında detaylı toplantılar düzenlemişti.

Haberi duyanlar ve ilgilenenler, kurulmuş olan web sayfasına üye oldular. Aileleri, sanatsal evin, bizzat büyümesi için özel yardımlarda bulundular. Pek çok emekli öğretmen gönüllü olarak eğitim vermek istediklerini bildirdiler. Müzik grupları için çalışmalar başlandı.

Tüm hazırlıkların tamamlanması yaklaşık olarak 2 yıl sürdü. 2 yıl boyunca, Hazal'a sayısız mektuplar yazdım ve bir gün bile aksatmadım. Mektuplarımda; güzel günleri düşlemekle kalmayacağını, birçok insana güzel düşleri kendisinin sunacağını, adım atmak için sadece iki ayağımızın olmasının gerekmediğini, zihinlerimizin gücünün her şeye yetebilecek güçte olduğunu, inandığımızda ve istediğimizde, Yüce Yaradan'ın buna en büyük sponsorluğu yapacağından söz ettim. Ona her hafta bir kitap hediye ettim. Bu zaman zarfında Hazal, açık öğretimden çocuk gelişimi okuyordu. Özel eğitim öğretmeni olabilmek için geçiş yapmayı planlıyordu.

Ben açtığım berber dükkanına bir usta tutarak, kıt kanaat geçiniyordum. Ama hiçbir şey gönül fakirliğinden daha sefil durmuyordu bu yaşamda. Senelerce, çöplerden teneke toplayarak, kızına yaşam örmüş, o çalışkan kadından çok şey öğrenmişim.

Sanat evinin açılışına bir gün kalmıştı. Daha önceden Hazal'ı açılışa nasıl getireceğimizi annesiyle konuşmuşum. Annesini kırmayacağına emin olduğum için gelmeyeceğini aklımın ucundan bile geçirmiyordum. Açılışın gerçekleşeceği sabah, çok heyecanlıydım. Uzun zamandır onu görmemiş ve çok özlemişim.

Açılış organizasyonu konusunda hiçbir aksiliğin çıkmaması için delice çalışılmıştı. Herkes üzerine düşen vazifeleri canı gönülden yaptığı için çıkan sorunlar kolaylıkla çözümleniyordu. Davetliler ve basın geldiğinde heyecanım çok daha fazla artmıştı. Hazal ile annesini gördüğümdeyse, kalbimin hızla atışını dizginleyemiyordum.

Hazal, etrafına meraklı gözlerle bakıyordu. Neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Birçok kader arkadaşını orada görmenin şaşkınlığı içindeydi. Hazal'ı kuytu bir köşeden izliyordum. Avuçlarım terliyordu ve titriyordum.

Belediye başkanı, açılış konuşmasını yapmak için kürsüye çıkmıştı. Sanat evinin kapsamlı olarak hangi amaçla kurulduğunu anlattıkça, Hazal'ın gözleri ışıldıyordu. Konuşma bittikten sonra, sanat evinin tanıtımı izlenirken, Hazal gözyaşlarını tutamamıştı. Yanına yaklaştım, eğildim ve gözyaşını sildim. Ve ona içim titreyerek, "İmkansız yoktur ve engeller... Benimle evlenir misin Hazal, diye sorduğumda, bana sarılıp hıçkırma hıçkırma ağlamıştı. Ve ışıldayan gözleriyle bakıp, titreyen ses tonuyla "evet, demişti. O gün hem sanat evinin açılışını hem de evlenme kararımızı sevinçle kutlamıştık.

Hazal ona gerçekten değer verdiğimi anlamıştı. Ona olan sevgimin, engelleri aramızdan kaldırabilecek kadar güçlü olduğunu anlamıştı. Ve ona değer verirken, herkesin değerli olduğunu hatırlatacak bir sanat evimizin olması Hazal'a çok büyük bir güç katmıştı. Bahar ayının son demleriydi evlendiğimizde. Sevgimizde, sanat evimizde aşkla, inançla büyümeye devam ediyor yıllardır. Bu zaman zarfında öyle güzel mutluluklara tanık olduk ki, umutsuzluğa ve can sıkıntısına hiç vaktimiz olmadı. Çocuklar, gençler, yetişkinler ve yaşlılarla birlikte, unutulmuş ya da yapılamaz gibi görülen ne varsa, birlikte aştık. Biri, birinin gözü oldu, biri diğerinin kulağı, biri diğerinin ayağı, biri diğerinin sesi. Çünkü; "insan olmak" böyle bir şey demektir. Gerçek sevgiler; özveri, emek ve metanetle var oldukça, ne imkansız diye bir şey vardı ne de engel!

Tuna Erdem Baykal

